Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Nota bevat informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:
☐ **NEE** ☐ **JA, ONDER BETREFFEND KOPJE** ☑ **JA, VERSPREID OVER NOTA (MARKEER)** ☐ **JA, GEHEEL**

Minister

nota

Uitbreiding waardeoverdracht

Datum
9 juli 2020

Onze referentie
2020-0000082511

Akkoord SG/DG

1. Status nota
Ter beslissing

2. Aanleiding
Tot u heeft zich gewend de Stichting van de Arbeid (STAR), mede namens de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars, met het verzoek tot uitbreiding van (i) het recht van pensioenuitvoerders op waardeoverdracht van kleine pensioenen en (ii) van het recht op afkoop van kleine nettopensioenen.[1]

U heeft de Kamer al laten weten dat u bereid bent het eerste verzoek in te willigen.[2] Hier staat nog een enkel specifiek beslispunt open. Het tweede verzoek heeft u tot op heden afgehouden, in afwachting op onderzoek dat Financiën uitvoert en inmiddels is afgerond. Het doel van deze nota is om u de resterende besluiten voor te leggen.

3. Beslispunten/advies/beslistermijn

1. Kleine pensioenen:
- Bent u ermee akkoord het recht op waardeoverdracht van kleine pensioenen uit te breiden voor zowel bestaande als nieuwe gevallen van collectieve beëindiging?

2. Kleine nettopensioenen
- Bent u ermee akkoord waardeoverdracht van kleine nettopensioenen in beginsel mogelijk te maken?
- Bent u ermee akkoord voor het geval dat er geen pensioenuitvoerder is, waaraan de waarde kan worden overgedragen, afkoop van deze kleine nettopensioenenen mogelijk te maken?

3. Proces
We zullen zo spoedig mogelijk beginnen aan deze wetgeving, met het oog op de beoogde inwerkingtreding per 1 januari 2022. De haalbaarheid van die datum

[1] brieven van 9 april 2019 en 9 januari 2020.
[2] brief van 15 april 2020.

hangt echter af van andere wensen en prioritering ten aanzien van pensioenwetgeving, zoals m.n. de omzetting van de uitwerking van het pensioenakkoord in wetgeving. 1-1-2022 lijkt daardoor nu lastig haalbaar.

4. Kernpunten/toelichting

1. Kleine pensioenen

- Bij eerdere nota hebt u besloten automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen, die zijn ontstaan door collectieve beëindiging, wettelijk mogelijk te maken (zie ter informatie bijgevoegd). U heeft hierover eerder dit jaar een brief aan de Tweede Kamer gestuurd.
- Openstaand vraagstuk hierbij is of de wettelijke uitbreiding alleen moet zien op bestaande collectieve kleine pensioenen of ook op toekomstige gevallen.
- Wij adviseren u de wetgeving geheel gelijk te trekken, ook voor toekomstige gevallen. Hiermee wordt het best recht gedaan aan de beide doelstellingen van de oorspronkelijke Wet waardeoverdracht klein pensioen (i.e. behoud pensioenbestemming en verlaging van uitvoeringskosten). Uiteraard onder de nodige wettelijke waarborgen zoals die nu al gelden, m.n. afkoopgrens als definitie van 'klein' en informatie aan de deelnemer.
- Reden om automatische waardeoverdracht voor toekomstige gevallen niet toe te staan kan zijn dat de administraties daarvoor wellicht wel op voorhand goed ingericht kunnen worden en u de bezwaren tegen automatische waardeoverdracht daarom te zwaarwegend vindt.
- Deze bezwaren waren: 1) de werkgever heeft mogelijk bewust de keuze gemaakt om geen collectieve waardeoverdracht aan te vragen en 2) gebruikers hebben mogelijk bewust gebruik gemaakt van het individueel bezwaarrecht.
- Omdat de overwegingen van de werkgever veelal gerelateerd zijn aan een mogelijke bijstortingsverplichting bij verzekerde DB-regelingen, heeft de STAR er voor gekozen deze regelingen uit te zonderen van de verzochte wijziging. Ten aanzien van het individueel bezwaarrecht verwachten wij dat hiervan bij kleine pensioenen beperkt gebruik is en wordt gemaakt.
- Hiermee achten wij de bezwaren ook voor toekomstige kleine pensioenen voldoende beperkt ten opzichte van de voordelen van waardeoverdracht van kleine pensioenen in termen van o.a. uitvoeringskosten voldoende doorslaggevend.

2. Kleine nettopensioenen

- Nettopensioenen zijn pensioenen, die een werknemer vrijwillig opbouwt boven een bepaalde inkomensgrens (van circa €100.000), betaald met premies die ten laste komen van het nettoloon. Uitvoerders moeten nettopensioenen apart van de basispensioenregeling administreren. Bij pensionering wordt bij pensioenfondsen ingekocht in de basisregeling. Niet alle pensioenfondsen bieden nettopensioenen aan.
- Financiën heeft het nettopensioen laten evalueren.[3] Een van de constateringen van het onderzoeksbureau luidt dat de afkoopmogelijkheden van nettopensioen veel beperkter zijn dan bij brutopensioen. Juist door de hoge uitvoeringskosten en het ontbreken van automatische waardeoverdracht weegt dit zwaar.
- Aangegeven is dat de afkoopmogelijkheden van klein nettopensioen en het mogelijk maken van de overdracht aan een andere uitvoerder nader worden onderzocht.

[3] En de nettolijfrente.

[redacted]

Datum
9 JULI 2020.
Onze referentie
2020-0000082511.

- Gegeven de strekking van de evaluatie van het nettopensioen en de reeds gedane verzoeken hieromtrent van de STAR, komen wij tot de volgende analyse en het volgende voorstel.
- Kleine nettopensioenen ontstaan indien de deelnemer geen premie meer inlegt, bijvoorbeeld vanwege uitdiensttreding, terwijl de doorlopende kosten drukken op het opgebouwde vermogen.
- De STAR verzoekt vanwege dit inteereffect om deze pensioen te mogen afkopen dan wel te mogen overdragen.
- Wij stellen voor, vooruitlopend op de evaluatie in 2021 van de Wet waardeoverdracht klein pensioen, nu al uit te werken dat pensioenuitvoerders het recht krijgen op (automatische) waardeoverdracht van kleine nettopensioenen.
- Wij zoeken voor de goede orde nog uit in hoeverre het ontwikkelde proces automatische waardeoverdracht zich ook leent voor kleine nettopensioenen.
- Indien geen uitvoerder beschikbaar is of de uitvoerder geen nettopensioenregeling uitvoert krijgt de pensioenuitvoerder het recht het kleine nettopensioen af te kopen.
- In beide gevallen onder n.t.b. wettelijke waarborgen, w.o. informatie aan de betreffende deelnemer.
- In geval van waardeoverdracht doen wij recht aan de doelstelling van behoud van de pensioenbestemming. In geval van afkoop doen wij weliswaar geen recht aan behoud van de pensioenbestemming van het opgebouwde vermogen maar wel aan behoud van de economische waarde van het vermogen. Dit is ook passend bij nettopensioenen, waaraan deelnemers vrijwillig, bovenop de basisregeling, deelnemen.
- In elk van beide mogelijkheden kan de pensioenuitvoerder zijn uitvoeringskosten verlagen.
- De separate administratie van nettopensioen en de verplichte inkoop in de basisregeling en het daarbij horende inkooptarief, ligt veelal (politiek) gevoelig. Wij achten deze gevoeligheden minder zwaar wegen bij waardeoverdracht en afkoop van kleine nettopensioenen omdat de administratie juist wordt ontzien. We zullen deze gevoeligheden wel in gedachten houden bij verdere uitwerking van het voorstel.

[redacted]